

A KRIEGNER-féle ACATIA-SZAPPAN
 kellemes habzása, rendkívül kedves illata és nagy tartósságánál fogva, ma a legkedveltebb pipere-szappan. 1 db 50 kr., 3 db dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia-arczcrème
 pár heti alkalmazása egészen új, üde, gyermekded arczbőrt idéz elő. 1 üveg ára 1 frt.

Kriegner György gyógyszer. a

Meglepo hatásu külön szer esz, körsvény s kifeszamitási daganatoknál, továbbá eszós fej- és fülszagatásoknál a

REPARATOR.
 A budapesti Szt-Bókus kórház statisztikai kimutatása szerint a Reparatorral ott 196 kísérlet történt, a melyek közt 7 esetben javulás és 120 esetben teljes gyógyulás éretett el. Kapható posta útján gyógyszerárteremben és az összes gyógyszerárterekben. Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr.

Magyar koronához Budapest.

Alapított 1863. ében.
 12 kiténtés bet- és kiténtés.
Sokszorosításra
 a) Jánálak
Divald Károly Fiai
 fototechnikai műintézetük
 Eperjesen,
 fénynyomatban, elnököriában sít. minlennemű rajzok, műlapok, tárgyak fényképek sít. min. I-5 fénynyomda Magyarországon Gyorsajátók és technikai legelőketesebb berendezésével, gyors, olcsó és jó kiténtés biztosított. Minták, az árak megjelölésével, kiténtésre ingyen és bérmentesen.

Az arcz szépsége eldretik
Leichner zsírpora
 és Leichner hermelinpora
 (legjobb minőségű zsírpor)
 által; mely nappalra és este a legjobb arczpor, erősen tapad, a bőrt széppé, rózsás fiatal üdeségűvé és puhává teszi; ártalmatlan, s nem lehet észre venni, ha valaki azzal beporozza magát. — Minden kiállításán az arany éremmel kitüntetve; a legjobb minőségű s az egész művészetvilág használja, s kapható minden illatszerekeskedésben, de csakis zárt szelencékben, a slyra és babérkoszorú védjeggyel. Kérjük mindig
Leichner zsírporát (Leichner's Fettporer).
 Illatszerekeskedés-vezető, kír. udv. színházak szállítója Berlinben.
 Leichner L.

Sternberg A. és Testv.
 Hangszer-Ipar
 Budapest, kerepesi-út 36
 Harmonikáról külön árjegyzék!

VÉGHLESI VERA FORRÁS
 Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szén-savűs, égvényes savanyvíze, Véghles-Szalánán, Zólyomm. mindig friss töltésben kapható a budapesti főraktárban: **Erszét-körit 56. szám alatt**, továbbá fűszerüzletekben és vendéglőkben! Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

VASÁRNAPI UJSÁG
 17. SZÁM. 1891. BUDAPEST, ÁPRILIS 26. XXXVIII. ÉVFOLYAM.
 Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre 6. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt, fél évre 4. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 8 frt, fél évre 3. Külföldi előfizetőknek a postalg megfizetésű viteldi is csatlakod.

135 frt tiszta haszon!
 A világ egyetlen városában sem adnak ki könnyelműen oly sok pénzt ruhákért, mint Budapesten. Ha valaki ruhát készített, fizet
 1 felöltőért 88 frt
 1 tavaszi öltözet 36 frt
 1 nyári öltözet 35 frt
 1 őszi öltözet 42 frt
 1 téli kabát 42 frt
 1 nadrág 12 frt
 összesen 205 frtot,
 ellenben én épp ilyen ruhákat, elegánsan kiállítva csak 70 frtot érteszítok, és pedig:
 1 felöltő 12 frt
 1 tavaszi öltözet 12 frt
 1 nyári öltözet 10 frt
 1 őszi öltözet 14 frt
 1 téli kabát 18 frt
 1 nadrág 4 frt
 összesen 70 frtot,
 tehát a megtakarítás 135 frt; tekintve még azt, hogy én a viselt ruhákat, ha jó állapotban vannak, a fizetés ár feléért még vissza is vásárolom, csak 85 frtot fizetnek, lehet nálam finoman ruházni. Mídon még b. figyelmét nagy raktáramra késh férfi és gyermekruhákban irányítani bátorodom, vagyok teljes tisztelettel
Adler Adolf D.
 Budapest, Deák Ferencz-utca 23.

RÁTH MÓR KIADÁSAI
 Budapest, (Haas-palota).
 1891. Országgyűlési Törvényekkel. Számos igen fontos törvényvel. Elsőrangú sazkérfiak jegyzeteivel. 8-adr. nagybani kiadás, vagy díszes zsebkidadás. Előfizetési ára bármelyiknek bérmentes küldéssel 2 frt 50 kr.
 1891. Igazságügyi és igazságyre vonatkozó rendeletek, a kir. táblák decentralizációjára, az új bírói és ügyéségi szervezetre, bírói ügyviteli szabályzatra stb. vonatkozó összes rendeletekkel. Előf. ára bérment. küldéssel 2.50.
 Külön kiadásokban azonnal szentesítetik után:
 1891. T.-cz. A kisedőváról. (Gyermekekmenekházak, kisedővönő-képző intézetek. Allami segélyezés stb.) Országgy. képv. és sazkérfiak jegyzeteivel. Bérment. 50 kr.
 1891. T.-cz. Az ipari- és gyári alkalmazottak betegség esetén való segélyezéséről. Betegsegélyző pénztárak. Bejelentési kötelezettség. Kerületi betegs. pénzt. Vállalati és gyári betegs. pénzt. Társulati. Ipartestületi betegs. pénzt. Magán betegs. pénzt.) Fritz Péter, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara tollvivőjének magyarázataival. Bérmentve 60 kr.
 1891. T.-cz. Az ipari munkások vasárnapi szüntelezéséről. Fritz P. jegyzeteivel és a terjedelmes keresk. és pénzügyi min. végrehajtási utasításokkal. Bérment. 50 kr.
 1891. T.-cz. A teleklönyvi törvények módosításáról. Imány K. igazs. miniszter beosztott k. táblai bíró jegyzeteivel, és végrehajtási rendellel. Bérmentve 50 kr.
 1891. T.-cz. A bírói és ügyési szervezet módosításáról. Jegyz. stb. Bérment. 50 kr. Ugy minden szentesített vagy szentesítendő fontosabb törvény azonnal kihirdetés után, elsőrangú sazkérfiak által commentál és a végrehajtási rendeletekkel ellátott díszes nagybütös külön kiadásokban.
 Bérmentve az érdekelteknek rendelkezésére áll: Ráth Mórnak az 1865—1891. országgyűlési törvényeket, az 1867—1891. összes miniszteriumi és külön az Igazságügyi Rendeleteket, a pénzügyi és adó-törvények és szabályokat, különféle összes és külön kiadásokban felölő systematicus és teljes jegyzéke. A gyűjtemények leszállított áron kaphatók, részletesítésre is.
 Többféle törvénykiadások létezésén, megrendelések esetén azok részéről, kik a mi minden tekintetben korrektt és díszes, már 23 év előtt először általunk megállapított és lelkiismeretes pontosság, elsőrangú sazkérfiak által szerkesztett kiadásaink iránt bizalommal viseltetnek, mindig határozottan a Ráth Mór-féle kiadás jelölendő ki.
 Ezekon kívül a fentebbi országzerte né. szerzésben részestülő könyvkereskedés minden művelt nyelven való irodalmi művekét a legutányosabban és a legnagyobb pontossággal szállítja és mindennemű jegyzékekkel bérmentve szolgál.

A "Franklin-Társulat" kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvtárbanál kapható:
SOPHOKLES TRAGOEDIAI.
 Fordította
CSIKY GERGELY
 Kiadja a Kisfaludy-Társaság.
 Ára fűzve 4 frt. — Félbördiszkötésben 5 frt. — Elzevir-kiadás (hollandi merített papíron) fűzve 8 frt.
 Tartalom: Sophokles. — Oedipus király. — Jegyzetek Oedipus királyhoz. — Oedipus Kolonosban. Jegyzetek a kolonosi Oedipushoz. — Antigone. — Jegyzetek Antigonehoz. — Elektra. — Jegyzetek Elektrához. — Ajas. — Jegyzetek Ajas-hoz. — Philoketes. — Jegyzetek Philoketeshez. — A trachisi nők. — Jegyzetek.

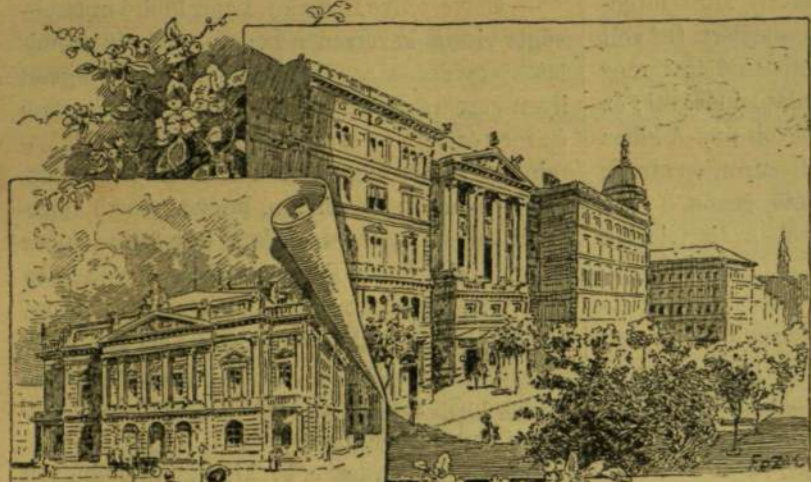
A balatonfüredi gyógyfürdő
 május 17-én nyitattik meg.
 «BALATON-FÜRED» enyhe és egyenletes klímájánál és kitünő juhsavó-intézeténél fogva különösen ajánlható: idült légszűrhurut és tüdőbántalmaknál; égvényes sós, szénsavas vasas források, hideg és meleg szénsavas fürdői, gőzfürdő s a női és férfi-uszodával ellátott Balaton-fürdői javulják: gyenge emésztés, idült gyomor- és bélhuzam-, vesemedence- és hólyaghurut, hasi pozsga, máj, lép, aranyér és női bántalmak ellen; továbbá vérszegénység, sápkór és görvélykórnál, általános gyengeség, gerincezgy- és idegbántalmaknál.
Rendszeres szülő-kúra szeptember 1-én kezdődik.
 Díszes gyógyterem, elegáns étterem, terrasse, kávécsarnok, fődött sétány, jó zenekar és színi előadások, vízi sétákra kényelmes és biztos angol csónakok s vitorlás hajók, bál, tombola, jó restauráció — Wild vezetése alatt — szép és kényelmes butorozott lakások, posta és távirtdai hivatal, jól rendezett gyógyszerár. — B.-Füredre vonatkozó ismertetések kaphatók minden könyvkereskedésben és a fürdőben. A fürdőintézet rövid ismertetése kívánatra ingyen megküldetik.
 A közlekedés, déli vasuton Budapestről — naponként kétszer — Bécs és Kani-zsától Siofokig, innen a Balatonon át 3/4 óra alatt a «Kelen» új gőzhajóval tő. ténik, továbbá a nyugati vasut veszprémi állomásától, honnan az ott kellő számban levő kényelmes bérkoszon és kellemes uton, másfél óra alatt juthatni Balaton-Füredre. Vasuti sasonjegyek 33 1/2% kedvezményvel, mindennap Budapestről B.-Füredre s vissza 3 napra érvényes jegyek féláron kaphatók. — A fürdő-intézet rendelő fő-örvosa: Dr. Hurray; urad. orvos: Gemál. — Lakás-megrendelések, melyre előleg küldendő) a Klotild-Erszét utvarban és a Grand Hotelben a fürdőintézet igazgatószobájához intézendők Balaton-Füredre. — Lakások június 15-ig és augusztus 20-tól 30 %-al olcsóbbak. — A b.-füredi ásványvíz főraktára Budapestben Deákutya L., m. kir. udv. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállítónál; és kapható még Székesfehérvárott Birkmayer és Veszprémben Müller fűszerkereskedésében.
 (Utányomat nem díjazatik.)
A fürdőigazgatóság.

IBSEN HENRIK.
 A kitünő norvég író, a ki az utóbbi napokban fővárosunk vendége volt, immár hatvan-két éves, de nevét csak alig egy pár esztendeje kapta szárnyára a hír. Az bizonyos, hogy erős lehet a lelke és szilárd az önbizalma, hisz negyven esztendei mellötzetést végig tudott élni a nélkül, hogy önbizalma végleg megrendült volna. A belső átalakulás, a folytonos változás képe az, mely Ibsen lelki világát vizsgálva, elének tárul. Minden drámája tulajdonképp szellemi szabadulás-folyamatul szolgált neki, mert költészete szorosan összefügg életével, tapasztalataival, lelki világának színével, hangulataival. Átment előbb egy romantikus korszakon, majd a tusakodás, az évődés éveit győzte le, végül egész figyel-mével modern társadalmunk felé fordult, rajzolja azt úgy, a hogy látja, igazán, hűen és mély pszichológiával.

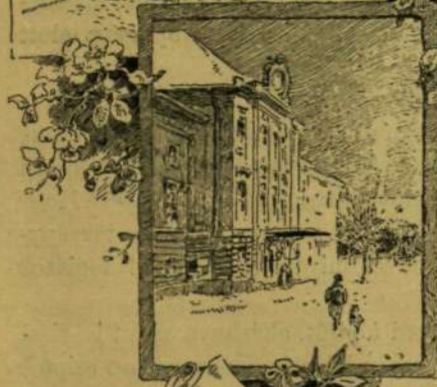

Skieni kereskedő fia, ki szerencsétlen vállalatok miatt csödbe került, mire a család egy kis mezei jószágra vonult vissza, egyetlen birtokukra, melyet még meg lehetett menteni. Ibsen ekkor nyolcz éves volt. A nyílt háznak vége, s mikor hat év múlva visszatérnek Skienbe, a szegénység sötét képén mi sem változik. Bizonyos szűrkés-keserményes hangulat uralkodik lelken ettől fogva, s meg is marad az ott mind végig. Gyermekkori emlékei is sötétek. Szerette az egyedül-létet és úgy el-elnézte a képes könyveket; a látottakat és olvasottakat formába önti, lefesti, s egyik gyermekkori kedvtelése az építés. A mit elképzelt, megjelenít! . . .
 Sivár gyermekkor után szomorú egyhanguság. Művész szeretne lenni, de nincs hozzá anyagi ereje, gyakorlati életpályát választ tehát és azt, a mely legközelebb fekszik a tudományshoz: gyógyszerész-nek megy Grimstadba. E mezővároskában öt évet élt át.
 Öt évet, egy mezővároskában, elzártan, egyedül a hétköznapi élet kicsinyes szempontjai közt. Ámde Ibsen tanulni kezd, magába vonul, figyeli a mozgó Európát, a lázas kort, 1848 hullámozó évét. Nemcsak dala fakad, énekelve lelkes dalát: «A magyarokhoz», az 1848/9-ki szabadságharc alkalmából, hanem drámát is ír: «Catilina» ezimel, a forradalmi eszmék hatása alatt, ámde azokat teljesen félre-értve. Catilina szerzője nem maradhatott meg Grimstadban, világosságra, levegőre vágott, s a fővárosba megy, kiadja drámáját, de észre sem veszik. Tehetett-e hatást Catilina, mikor Oehlenschläger nemzeti romantikája tartá fogva a kedélyeket? Második darabját már Oehlenschläger

IBSEN HENRIK.

A nemzeti színház.

A népszínház. — A várszínház.

rosszul és hamisan játszanak. Az ötven rabszolga néger fiú, mint valami eleven legyező, ide-oda mozog és végre festői szépségű csoportban együtt marad. És most a kapu boltozata alatt egy, négy rabszolga által féken tartott fehér mén lovon valami barna múmia alakot pillantunk meg, melynek feje fölött két óriási alakú szerecsen egy nagy vörös napernyőt tart. A lármás zene által megvadult paripát a négy rabszolga csak nagynehezen tudja féken tartani. Elöttünk áll Mahomed ezen utolsó, nubiai vérel elfajult fia.

Egész öltözte átlátszó, hófehér muszlinból készült. Lová szintén fehér, nagy kengyelvasai vert aranyból, piros szattyán szíjjakon, a paripa színét még jobban kiemelik.

A Hattyú-sziget a városligetben.

A Szervita-tér.

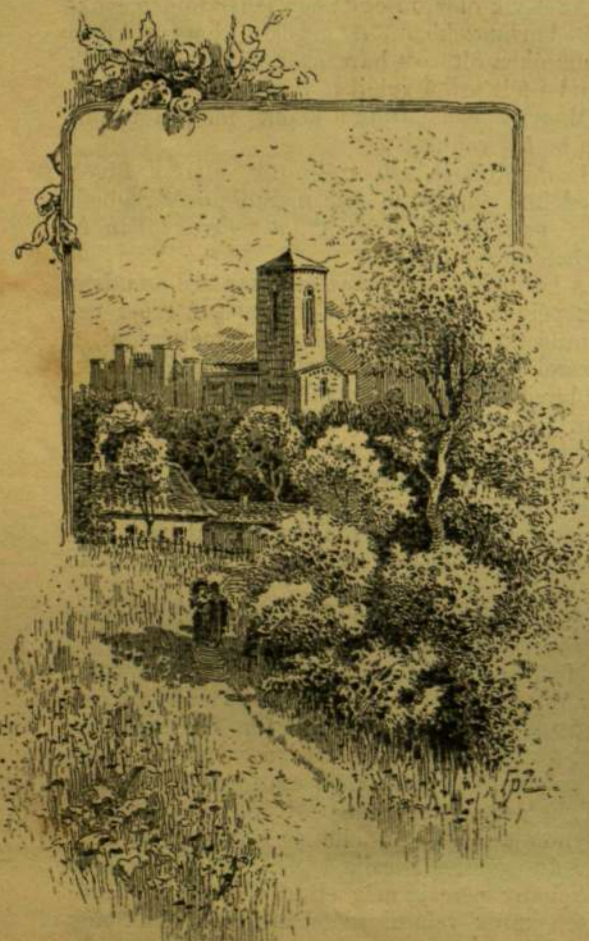
Ez az ember, kit ily alakban előttünk látunk, egy kihalófélben lévő hitfelekezet utolsó hű képviselője, a régi iszlam megtestesült fogalma, mert a mint tudjuk, a tiszta hitű muzulmánok a sztambuli szultánt szentségtörő bitorlónak tartják és imáikkal mindig Moghreb (Marokko)

felé fordulnak, hol szerintük a próféta igazi utódja lakik.

Mire való a követség oly fejedelemmel, ki népével együtt a régen elmúlt emberi álmok és képzelődések képviselője?

A szultán vonásai szépek, sőt érdekesek. Bágyadt szemének fehér golyóit csak némelykor látjuk, midőn mozdulatlan alakja életét egy-két pillantással tanúsítja. Szelid és jószívű embernek mondják, ki az iszlam szent ügyéért nem ont elég vért. Némelykor szigorúan büntet, de viszont kegyelmezésre is könnyen rábirható. Egyszerre pap és harcos is, a két különféle hivatás ügyes felfogásával.

A francia követ aranyhimzettü zsacszkóban elhelyezett megbízó levelét átadja a szultánnak, ki azt az egyik legyező-tartóra bizza. Következnek a kölcsönös szokásos üdvözetek. Először a követ elmondja a magáét, mire a szultán avval válaszol, hogy Franciaországot teljes barátságáról biztosítja. A bejelentett bemutatásokra a szultán néma fejintéssel válaszol, mire a hívők fejedelme azt találja, hogy az aféle nazarénusoknak, mint mi vagyunk, elég ebből ennyi is. A fekete rabszolgák megfordítják a fehér paripát és a rajta ülő mumiának csak a hátát látjuk. A zene rákezdi iszonyú lármás működését, mire nemcsak a szultán előtt vezetett mének, hanem ennek paripája is tökéletesen neki vadul, úgy, hogy a négernek csak nagy nehezen bírnak vele. Néhány perc alatt az egész menet eltűnt és mi a nedves fűben lovaink után szaladgálunk, me-

A Hermína-kápolna a városligetben.

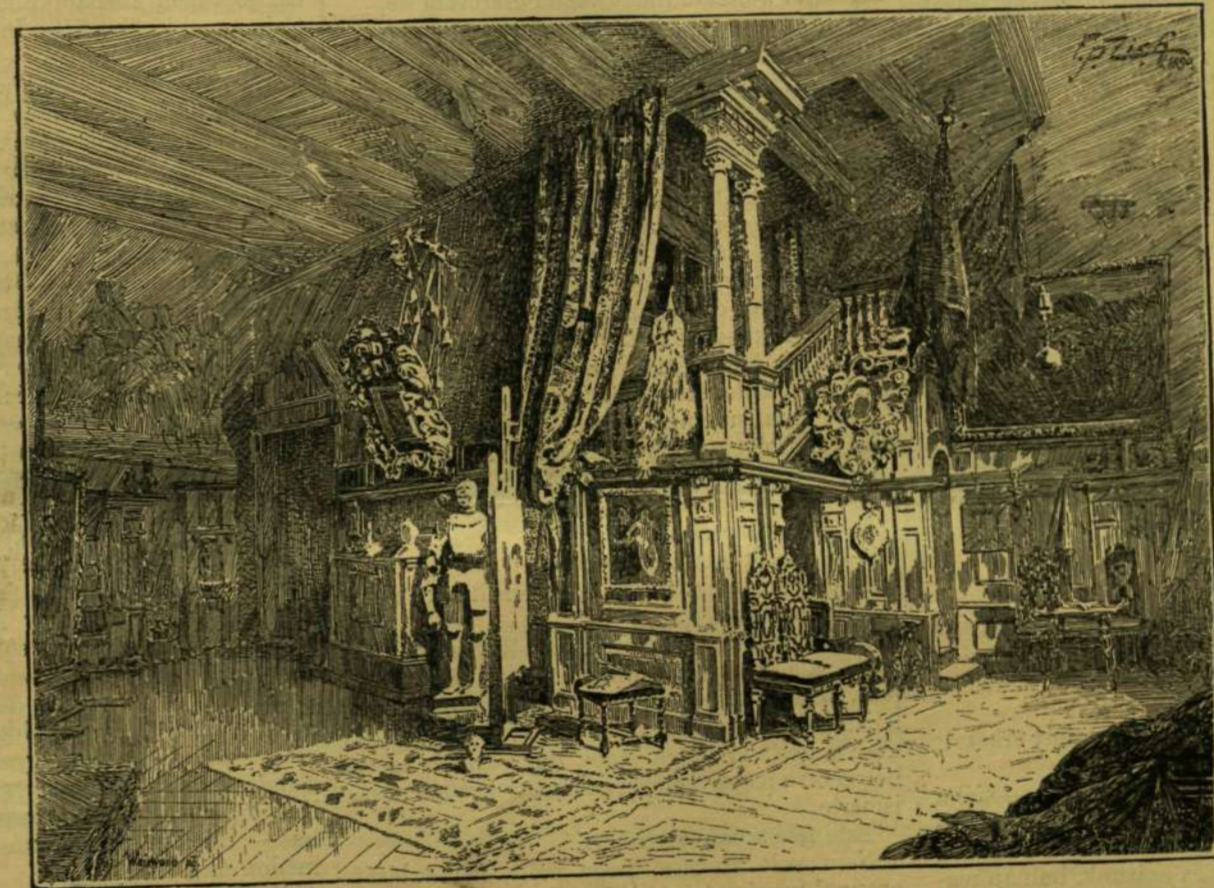
A városligeti tó és a Széchenyi-sziget.

A Kálvin-tér.

Az operaház.

Benczúr Gyula műterme.

A vigadó, a dunaparti kioszkkal.

Bécslet a Teréz-körútról

nek egyik legteljesebb barátja, Markovszky Lajos miniszteri tanácsos, mozgalmat indítottak, hogy végleges sírhelyet szerezve, emlékművet rendezzenek hamvai fölött.

A hazai földre került tudós magyar voltát akarják ez uton is demonstrálni, mert tanításának diadalra jutása óta úgy fordultak az idők, hogy a németek németnek hirdetik azt a híres tudóst, ki-ben a mi nemzetünk adta az emberiségnek egyik legnagyobb jótevőjét.

Némely napi lapjaink nem tudjuk, micsoda forrásból merítettek, mikor azt írták, hogy csak a legutóbbi időben sikerült kideríteni, hogy Szemmelveisz magyar születésű volt. Pedig itt élt és működött hazánk fővárosában, magyarul tanított és írt. Hogy ő maga is magyarnak vallotta magát, sőt hogy nagy műve németül írásért magát igazolni is szükségesnek tartotta, annak bizonyításául közöljük Szemmelveisz levelét, melyet Szily Kálmán akadémiai főtitkár talált meg a magyar tudományos akadémiánál.

«T. Akadémia! A »gyermekági láz« nevezete alatt már ős idők óta ismeretes betegség e század folyamán alatt mindig növekedő mérvben és hevességgel rohanta meg Európa széles intézeteit és népességét, s ezekre megy évekénti száma azon anyáknak és gyermekeknek, kiket áldozatul magával ragadott.

«A Gondviselés kegyelméből sikerült nekem tisztelettel alóírtnak ezen irtózat, eddigelé járványosnak hitt kór valódi természetét felfedezni s e felfedezés nyomán egyszersmind (mi a fődolog) a betegség nagyobb mérvben fellépését oly mértékben megátolni, hogy mialatt előbb pl. a bécsi születési intézetnél néha 31%-nyi is volt a gyermekági láz okozta halálozás, addig ott, hol az általam javasolt elővigyázati rendszabályok megtartatnak, a halandóság 1%-ot sem érhet el.

«Sorsom úgy hozta magával, hogy midőn e felfedezést (1847-ik évben) tettem, mint a bécsi születési intézet segédorvosa hazám határain kívül tartózkodtam. Így történt, hogy felfedezésem legelőször is a német szakközönségnek lőn bemutatva.

«Hazámba visszatértem után a magyar szakértő közönségnek is előadtam tapasztalataimat s elméletemet a gyermekági láz körül az itt megjelenő »Orvosi hetilap«-ban.

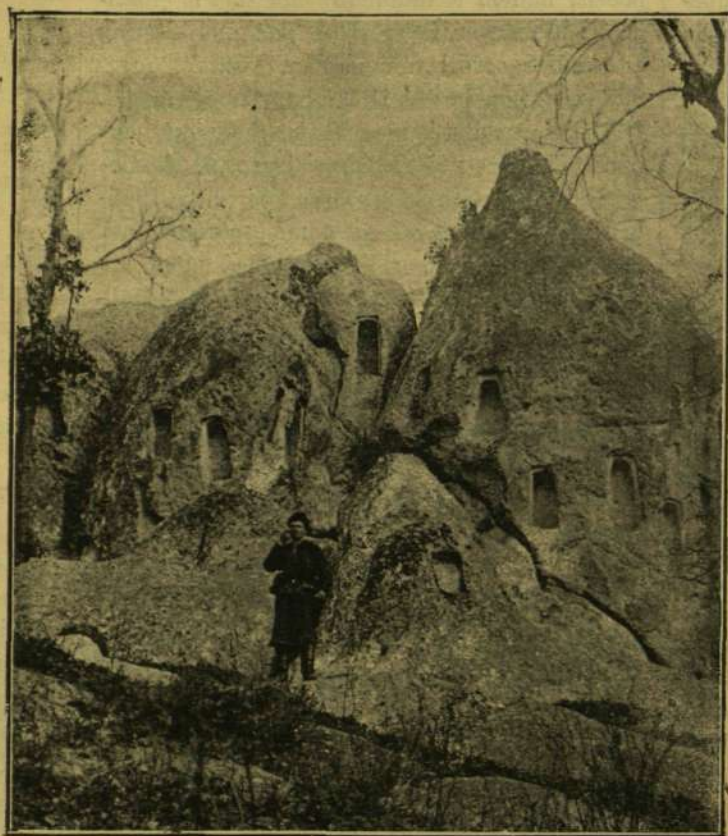
«Mialatt azonban tanom nálunk nem talált ellenzőre, több rendbeli részint megtámadásoknak, részint elferdítéseknek volt az kivéve Németországban.

«Az emberiség iránti kötelesség parancsolta most már elméletemet még egyszer kifejezni, s az ellene felhozott védvek semmisségét kimutatni, mit az itt felmutatott, s tekintve a közönséget, melyre hatnom kellett, szükségkép németül írt munkában teljesíték.

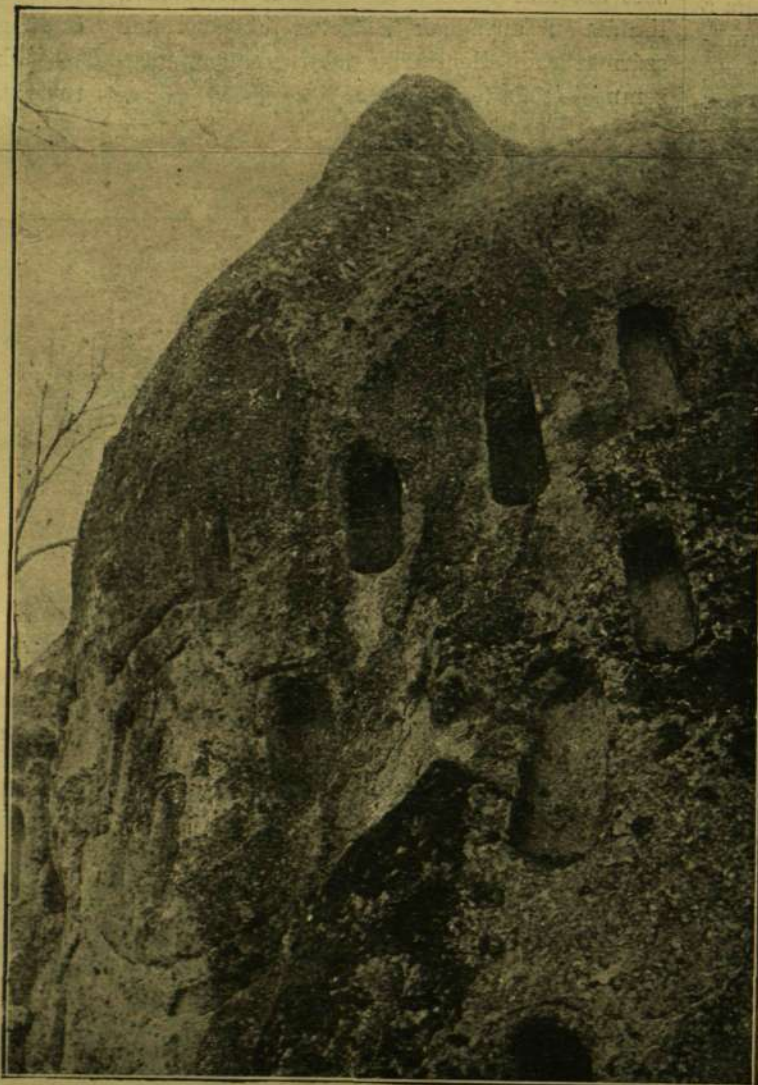
«Fogadja a tekintetes Akadémia könyvtára számára munkámat, mint legőszintébb tiszteletem jelét. Szemmelveisz Ignác egyetemi tanár.»

Szemmelveisz emléke legyen a csillag, mely a tudomány magyar művelőit vezérleje, hogy leróva kötelességüket az emberiség iránt, hálás elismerésre bizonyíthatnak hazájuk fölvilágosodott népe részéről.

CSAPODI ISTVÁN DR.

SZOMOLYAVIDEKI »KAPTÁRKÓ.«

SZOMOLYAVIDEKI »KAPTÁRKÓ.«

ŐSKORI SIREMLÉKEK A MÁTRA ÉS BÜKK HEGYSÉGBEN.

Alig van föld, mely gazdagabb volna az ősmúlt emlékeiben, mint a miénk. A várromok, melyek a dombok és hegyormok tetőit koszorúzzák, — hogy úgy mondjam a közelmúlt em-

áfogó hatalmi gyűrtje bomladozni kezd s Pannonia elszigetelt földjére is új és új ősnépek hullámai veti a népvándorlás.

Alföldi síkjaink sűrűn be vannak hintve az ősi temetkezési vagy emlékhalmokkal, melyeket »kunhalmoknak« nevez a nép, pedig régiségük korára nézve legtöbbször megelőzik magukat a kunokat is. De felhatolnak a Hernád, Garam, Tereza, a Vág, a Szamos és Körös folyók mentén e temetkezési halmok a magyar Felföld, Zólyom, Liptó, Turóc, Árva, Szepes s Erdély vidékein a havasok aljáj. Mind-egyikben csaknem ugyanazon emlékeket, bronz- és vaseszközöket s cserépedényekben hamvakat találunk.

Ezenfelül azonban az ország egész területén hasonlóan sűrűn találjuk a hamvveder-temetőket, melyekben a pusztá földre helyezve találjuk, minden emlékhalm nélkül, elhelyezve a durva cserép hamvvedreket.

Mindezeket kísérik a szórványos kő-, bronz-, vasleletek s az ősnépek konyhahulladékai és tüzelő-telep-halmjai, melyekhez még szórványosabban csatlakoznak az ősmagyarnak tartott leletek, egy-egy lovastól eltemetett lovak, mellette gyengén görbült kardjának rozsdásodott vasával, vaskengyelével, lószerszámjának s ruházatának megmaradt bronzpitykéivel és vas csattjaival.

A régészetnek nálunk csak alig pár évtizede, Kubinyi, Römer, Pulszky és Ipolyi nyomdokain született tudományja mindezen épen említettem emlékeket tanulmányozva, még ma is csak az adatokat gyűjtheti s ily roppant anyag mellett ma még nem is igen tehet mást, — ép úgy, mint a történetírás, mely pedig száz év óta, tiszszerte számos munkással s olvasható oklevelekkel dolgozik.

A hazai régészet ma már ősméri ugyan a népvándorlás korában hazánkban élt népek emlékeit. Pulszky Ferenc kutatásainak sikerült megállapítania a kelta emlékek biztos ismertető jeleit, s tudjuk, mit tartunk ősmagyar régészeti leletek, de a fentebb említettem konyhahulladéki halmok, egy sereg kun és temetkezési halom s a hamvveder-temetők legtöbbször ősnépe felől homályban vagyunk, mely homály, Isten tudja, fog-e valaha föllebbenni.

Kutatásaink elsőrangú főcélja fog maradni, a hun-avar s a honfoglalás korabeli ősrégiségeket felkutatni s megismerni. De épen ez a legnehezebb. A százados harcz, mely hosszú évtizedeken keresztül csupán egy táborozó nemzet képét nyújtá, nem hagyta őseinket nagy, emlékszerű alkotásokkal foglalkozni s így mi sem maradt tőlük reánk, az élő és viruló nemzetet kivül, mely biztosan az ő régi alkotásuknak volna mondható.

Már Kubinyi és Ipolyi említették a Mátra és Bükk hegység rengetegeknek ősi emlékeit s a nép által ott úgynevezett »kaptárkövek«-et.

Most újabban Bartalos Gyula egri egyházmegyei pap és tanár foglalkozott e kérdéssel batabóbban s az országos régészeti társulat egyik legközelebbi ülésén tett több évi kutatásainak eredményéről nagyérdű jelentést.

Heves, Borsod s néhány szomszédos megye erdőségeiben ugyanis a rhiolit- és mész-sziklák között számos csodálatos óriás ember alakú szikla van, melyeken az emberi kéz alakító

nyoma fölismerhető. Ezeket Bartalos ősi siremlékeknek, nagy bálványköveknek tartja. Még érdekesebb azonban, hogy ugyane vidéken számos önálló s feltűnő alakú szikla van, melyeknek oldalában rendes ajtó nagyságú fülkék vannak a sziklába vésvé, melyeknek párkányzata és a lyukak helye mutatja, hogy hajdan ajtóval el voltak zárva s csekély mélységüknek fogva egyébre,

mint hullák vagy hamvvedrek eltemetésére nem szolgálhattak. Némely szikla egészen borítva van e fülkékkel, innen van, hogy a nép azokat »kaptárköveknek« nevezi.

Bartalos maga azt mondja: »Alig lehet jelenleg, mely meglepőbb volna, mint e vidék elzárt völgyeiben, erdős hegyoldalain található loborszerű sziklaesortok, melyek magassága olykor husz méternyi, alakjuk emberi kézre vall, vonalaikban mértanilag ugyan nem szabályosak: hanem tervszerűleg berendezettek, egészben bizarrak, mégis az esztetikai szépség eszméjét költik fel. — E lobroknak szemléletére a keleti regék jutnak eszünkbe és képzelmünk egy ismeretlen eszmekörbe vezet; érezzük, hogy egy rég eltűnt korszaknak emlékeivel állunk szemben, hogy nagy jelentőség lehet e kövekhez kötve; mert az ember kis okból nem szánja el magát nagy munkára.

Előfordulnak az ostorosi határban Szomolyán, Cserépváralján a szőlőkei erdőben, Sirokon stb. Eddig körülbelül huszonöt csoportban százon felül találtam ily sziklalobrot, melyeken a fülké és egyéb faragott jel több százra tehető.

nélkül a vaskopásnak fényes élegült nyoma is kivehető; van ugyan simább munka is, hanem általában kételkedem, hogy vésőt használtak volna.

A fülkék rendetlenül vannak beosztva, a szoros egységnek gondolatja nélkül, csak annyiban látszanak összetartozni, a mint egy-egy sziklatömbön vannak kifaragva.

Igen figyelemreméltó az is, hogy mindegyik fülké körül, a hol csak a szikla-oldal el nem málolt, világosan kivehető a keretnek nyoma és a széleken három ctmnyi ékelt lyukak vannak, a keret közepe táján pedig a závarnak helye; mindez arra mutat, hogy kőlappal volt a fülké betakarva, melyet kőek tartottak le; ám ezeknek most nyomuk sincs többé.

E jelek után merem állítani, hogy a fülkében az elégetett tetemek hamvait és csontdarabjait tartották; de elmúlván a pogányok kultusza, megszűnt a sírok szentsége, majd meg később pusztító kezek és kincskeresők martaléka lettek.

Bartalos ezeken felül még egy igen érdekes barlangszerű, földalatti helyiséget is fedezett fel

Minlenre a fényt, azt hisszük a további kutatások fogják deríteni; jóllehet bármennyire óhajtának is, nem hisszük, hogy bennük valaha az ősmagyar származást kimutathassuk és semmiért másért, csupán azért, mert nincsen és nem is várható semmi adat fölfedezése, mely e föltevést bebizonyítaná és így jogerőre emelné.

Mindezenre az első dolog e szikla-lehelyek vidékét s a fülkés lobrok alapjait megátolni, nem merülnek-e ott föl oly leletek, melyek e csodás és misztikus szikla-világ korára fölvilágosítást nyújtanak.

Ily értelemben határozott az országos régészeti társulat is.

Ezzel azonban a szakértőket s az ősmúltunk emlékei iránt érdeklődőket már előre kötelesemmek véltem tájékoztatni e nagyfontosságú régészeti kérdés felől, mely a közel nyáron bizonyára nem egy turistát fog a Mátra és Bükk mondtól visszhangzó hívós rengetegei közé vonzani.

Dr. SZENDREI JÁNOS.

TAVASZI SÉTAÖLTÖZET.

BUDAPESTI DIVATKÉPEK.

TAVASZI RUHA (LÓVERSENYEN).

DIVATTUDÓSÍTÁS.

Örömmel látjuk milyen kedvező időt várhatunk a tavaszi lóversenyekre, hol elég alkalmunk lesz szemügyre venni az ideai pazar divat sokféle változatait.

Az idén — úgy látszik — fényűző öltözeteket fogunk látni. XVI. Lajos korabeli szövetek hódítanak; ezek között első helyen áll a »Glacé Surah« selyem szövet, crème színű virággal és »Ramage« szalagcsokrokkal mintázva. Gyönyörűek az atlasz-sávos kelmék, a sávos között búzavirág és millefleur mintázattal.

A római és görög fényűző hölgyek ruháira emlékeztetnek a puha omlekonny crepe kelmék, szebbnél szebb színekben, melyeket már az első francia köztársaság idejében nagyon felkaroltak a nők. Ezen kelméket most is, mint az ó-korban, szeleim arany, ezüsttel, vagy drágakövekkel kímézik. Láttunk *Monasterly* és *Kuzmik* utódainál egy ruhát rózsaszínű bengalinból, szeleim arany fonállal és színes kövekkel hímézve; egy másikat sárga színben — mindkettő nagyon szép.

Egyik képünkön bemutatunk egy lóversenyeken is nagyon divatos tavaszi öltözetet, mely rózsaszínű »merveilleuxból« készült. fekete pontokkal mintázva. A nyak körül és az újjak, fekete csiszolt gyöngyökkel kivarrott, fekete tüllel vannak behúva. A felső ruha a derék körül apró rúncokba van összehúva, fekete atlasz szalagból készült övvel van?

s ez a latori lélek-lyuk, mely berendezésénél fogva egyéb nem lehetett, mint valamely szer-tartásos áldozóhely, mit a napvilágra kiszolgált magas, széles szelelő-lyuka, kürtöje is mutat. Ennek oldalába vésvé egy kétsoros föliratot talált, mely vegyes római és görög típusu betűkből áll és ma még megfejtetlen.

Bartalos fölfedezéseit az a kissé merész kombinációt fűzi, hogy mindezen régiségek az ősmagyarok, illetőleg a hun-avarok emlékei. Fölsorolja e népek ősi erődítményeit, a gyűrű alakú földvárakat, a csörszárkokat; a régi krónikák alapján fölemlíti, hogy nagyajk sirja fölé bálványokat, szobrokat, sziklatömböket s halmokat emeltek, stb, s hogy így ezen emlékszerű alkotások is azok hagyományai lehetnek.

Részünkről épen azt nem látjuk igazolva, hogy fülkébe szoktak volna temetkezni. Másrészt tény, hogy római emlékek sem lehettek, mert épen a Bükk és Mátra vidékén sohasem lakott római.

Föltűnő jelenség még az is, hogy miért nem fordulnak elő hasonló fülkék a többi magyar-lakta vidékeken, — vagy csak az e helyt élő kun-palócz néptörzs speciális népszokása lehetett volna?

Ugyanilyenek fordulnak elő bár már gyéribben, Zemlénben, Abauj-Tornában, különösen Torna mellett.

Látva ez emlékszerű szikláknak alakját, látva, hogy mindegyiken ugyanegy eszmének kifejezése olvasható, látva nagy számát és széles elterjedtségét, csakugyan meggyőződtem fölöle, hogy itt nem egyesek szeszélyéről, de egy népnek hagyományáról, nem köznapi használatról, hanem ünnepélyesebb dologról lehet szó.

Mégis, a mi leginkább megerősít föltevésében, az nem egyéb, mint a sziklaoldalokon levő számos fülké, melyek a római columbariumok fülkéire emlékeztetnek.

Tekintsük meg a fülkéket tüzetesebben. Nagyságuk különböző: a lobor alján másfél méter magas és méternyi széles példányokra is akadnak, de általában magasságuk egy méteren alul esik és 20—30 cmtr. szélesek, melységük meg körülbelül 15—20 ctmtr. A fülké alakja hosszú négyzög, melynek egyenközti vonalai néha elferdülnek, mintha a mérőnt nem ismerték volna. Találja a fülkének vízszintes, felső vége azonban nincs szögletre kidolgozva; lehet hogy eszközeikkel nem is férték hozzá.

Eszközük úgy látszik durva csakány lehetett, mert a vágásnak minden lékét ki lehet venni,

tőség bemutatta a Budapesti kőzetéhez már elkészült rajzokat: Klotild főhercegnőtől, Keleti Gusztávtól, Roskovics Ignáciától, Vágó Páltól, Benezúr Bélától, Rauscher Lajostól, Nadler Róbertől, Hány Gyulától, Dörre Tivadartól, Kimmach Lászlótól stb. A negyedik kötethez már szintén több rajz készült el.

Tavaszi virágkiállítás. A városi Stefánia-uti műcsarnokban javában folynak a virágkiállítás előmunkálatai. A helyiségeket most díszítik.

A bejáratnál szemben díszes virágosportozót közt lesz felállítva Huszár Adolfnak, Vénus és Amor szobra. Az üvegfüdős főtérbe jönnek a nyilí virágok és a pálmák. A bejáratnál jobbra lesz a tombola-csarnok, balra a Guillemot rózsakiállítás; az északi oldalon levő három teremben a kötött virágmunkák, melyekre az ideán kiváló súlyt fektettek. Több értékes dű is van erre kitűzve, így az Emich Gusztáv és a Maunther-féle 10 aranyas dű. Legalább 150 kötött munka, koszorú, bokréta stb. lesz, köztük több egy berlini kiállítóból. A Stefánia-uta néző folyosón a zöldes- és a magkiállítás s a déli oldalon a buffeté rendezik be. A bejárat előtt egy kerek virággyűjtemény. Eszterházy Mór ércműveinek nyereg elhelyezést. Igen érdekes lesz egy salzburgi kertész alpensi növény- és virággyűjteménye.

Madárkiállítás. Az ornithologiai kongresszus alkalmából rendezendő madárkiállítás a nemzeti múzeum előcsarnokában már a hó végén teljesen re- lenben lesz.

A bejáratnál az egyik oldalon csoportosulnak a nádi poszták, a másik oldalon a rendkívüli vándormadarak, amelyek 1863-ban és 1888-ban, a sáska-járást követve jöttek Magyarországra. A bejáratnál szemben a csarnok közepén az össze- magyarországi sáskesélyűk csoportozata van elhelyezve. Ettől jobbra a mozsarak, ingoványok madarai, balról a tavak úszó és gázló madarai. Az első csarnokban a falak körül vannak a varjak, harkályok, galambok, tyukok, függő czimkék, kékbegyek, barkós czimkék és éneklő madarak. Ezenkívül az első csarnokban van elhelyezve két réti sasfészék. Drávafokról fekete gölya és fekete sasfészék, a Hanságban a „Uhu” (bubo maximus) fészék és heja csoportozatok. Az ablaknál két oldalt madár mellesontok és csontvá- zak. A második csarnok bejáratánál kétoldalt a rend- elenes színi és alaku madarak csoportja. A máso- dik csarnokban a közös miniszterium által rendezett s Bosznia- és Hercegovina madárfaunáját képviselő madárcsoportozatok. Ezenkívül itt van a zágrábi múzeum kiállítása is, mely bemutatja Horvát- és Szlavországot, Szerbia és Montenegró azon mada- rait, amelyek nem tartoznak a rendes madárfauná- jukhoz. Itt vannak elhelyezve a magyarországi tojás- fajok és fészkek is. Továbbá a bejáratnál szemköz- ti falon az 1890-ik évben tett madár megfigyelések grafikai táblázatai és a megfigyelt állomások térképei vannak felülgegyezve.

* **A vizának csatára vonatkozólag**, melyet Imreh Sándor volt Mátyás-husár kimerítőleg írt le lapunk utóbbi számaiban, pótló közleményt kaptunk la- punk egyik munkatársától. Imreh ugyanis azt írja befejező közleményében az 1849 febr. 7-én Szász- város alatt lefolyt csatározásról, hogy egy törzstisz- tet mentette meg Bemet az ellenségtől, rákálván, hogy uljön azonnal lóra, s így erő zakkal távolította el a hős tábornokot az őt már körülvevő ellenséges csa- tároktól. Ki volt e törzstisz, nem tudja a közlő. Munkatársunk egy volt honvédtiszttől a kérdéses törzstisz kelét megtudván, tudatja velünk, hogy az Dobay József őrnagy, később ezredes és pár évvel ez előtt nyugdíjazott m. kir. honvéd-altábornagy, s kerületi parancsnok volt, kit már akkor is rettent- hetlen bátorságu katonának ösmert mindenki. Hogy ez Dobay volt, bizonyítja Czetz Jánosnak Bem erdélyi hadjáratairól, 1850-ben Hamburgban megjelent műve is, mely szerint egyedül Dobay maradt már ekkor „Bem apó” közelében, azonban ő csak halle- másból tudja a dolgot s Derosényi hadnagy ott létét elhallgatja.

A szinpadról a kolostorba. Bolognából az a hír érkezik, hogy *Donadio Bianca* k. a., az ünnepeit énekesnő, ki évekket ezelőtt a budapesti közönség- nek is kedvence volt, elhagyja a szinpadra és a kolostorba megy. Hogy mi vitte az elhatározásra, egyáltalán ismeretlen.

—X— **A fejtőrő.** Joggal viseli ezen nevet egy játék, melynek feladatai néha nagy fejtőrőst okoz- nak. A pompás színű füzeten foglalt 176 feladat megoldása egy néhány csinosan készült kő segítsé- gével, rendkívüli változatos és kellemes mulatságot nyújt öregneknek fiataloknak. Ezen rendkívüli érte- mes játék megérdemi az ajánlást, annyiban is, a mennyiben nagyon olcsó, 35 kr.-ért a legtöbb játék- szer-kereskedésben kapható. A fejtőrő a gyári jellel, a veres horgonnyal el van látva, melyet a vételnél figyelmen kívül ne hagyjunk.

HALÁLOZÁSOK.

Lapunk záratkör vesztük a gyászhiort, hogy gróf ANDRÁSSY MANÓ e hó 23-án este Görczben. hová üdülést keresni ment, rövid betegség után elhunyt. Gróf Andrásy Manó 1821-ben született Kassán. Mint alig 24 éves ifju Tolnamegye követte volt a pozsonyi országgyűlésen, nemskora őt megye főis- pánja. Részt vett a szabadságharcban, s midőn a harc ügye veszendőben volt, külföldre menekült, beutazta Chinát és Indiát, s tapasztalatait „Utazás Indiában” czim alatt ki is adta, miért a m. tud. akadémia tagjai közé választotta. Az újabb alkot- mányos korszak alatt Gömörmege főispánja lett, 1881 óta pedig a rozsnói kerület képviselője volt. Mintegy egy hónappal ezelőtt utazott el a főváros- ból orvosi tanácsóra a tengerparti vidékre, s Me- rámba utazása közben megbetegedett: Görczben operáció alá kellett vetni magát, a műtét azonban nem segített rajta, s a kiváló főúr, ki a közélet sok terén fejtett ki buzgó munkásságot, idegen földön hunyt le örök álmora szemeit.

Kun Pál, a síropataki főiskolának kiváló művelt- ségű bölcsésztanára, meghalt e hó 18-án, élete 49-ik évében. Széllhűdés érte épen akkor, mikor az akadémiai képviselőtestületben szót akart emelni. Az elhunyt a nyelvészetben is szaktekintély volt, s a keleti nyelvekben igen jártas. Az általi tanul- mányairól évek előtt egy kis műve is jelent meg. A hírlapokba sokszor dolgozott, nem ritkán politikai tartalmu közleményeket. A síropataki iskolához a német nyelv tanítására hívták meg, s tanszéket utóbb a bölcsészetiivel ösereflte föl. Irt német olvasóköny- vet, melyet a pataki iskolában most is használnak, s a hetvenes évek elején egy becses tanulmányt a középiskolák rendezéséről. 1879-ben a nagy-vízsonyi kerületben mint a független égi párt jelölje lépett föl. Halála minden körben, a hol ismerték, mely részvétet kelt. Kun Gyula, Budapest főváros taná- csosa, bátyját gyászolja az elhunytban.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: CHERNEL KÁLMÁN, Kőszeg város díszpolgára, árszászéki helyet- tes elnöke, a közigyök egyik buzgó támogatója, 70 éves, Kőszegen. — BARAKONYI KRISZTÓF, ref. lelkész, élete 78-ik, lelkipásztorája 54-ik évében, Csoko- nyán. — ANGELI MIKLÓS, nyug. honvédmagy, An- geli hírneves bécsi arcképfestő testvére, 53 éves, Pozsonyban. — GELLÉN LAJOS, Losonc város taná- csosa, 77 éves. — DÜZS SÁMUEL, a tolnai ref. egy- házmege egyik legderékabb tanítója, 55 éves, Ócsényben, hol nagy részvét kelt temetésék el. — SZÁSZ ALADÁR, a cs. és kir. hadtengerészeti aka- démiának a nagykitüntetés jelvényével földszített növendéke, Szász Gyula, m. kir. miniszteri titkár- nak (Szász Károly és Szász Domokos ref. püspökök fivérének) szép tehetségű fia, apr. 18-án élete 18-ik évében, Fiumében. — CZIGLER ADOLF, a gr. D'Haran- court-féle uradalmak nyug. felügyelője, 73 éves, a tencsénmegei Dubniczon. — LÁNG ISTVÁN, nyug. járásbíró, 64 éves, Munkácsban. — B. WALTERSKIR- CHEN FERENCZ, osztrák nagybirtokos, az urak házá- nak tagja 62 éves, Pozsonyban. — PAP PÉTER, a mezőtúri ev. ref. egyház volt gon- loka és presbitere, Mezőtúr város nyug. tanácsnoka, élete 72-ik évé- ben. — Benedekfalvi LUBY JÓZSEF, nagybirtokos, n.-rédei birtokán. — BLÜMMEL FERENCZ, a harkányi fürdő bérlelője, 78 éves korában. — Dr. KÖNIG MÓR, fővárosi agy orvos, élete 82-dik évében. — ABRA- HÁMFY ZSIGMOND, honvédhuszárőrhadnagy, Gajári Ódón orsz. képviselő sógora, 31 éves, Budapestben. — Dr. EISENTHAL KAROLY, nyug. katonarvos, 64 éves ko- rában, Czeglédn. — K. PAPP KORNÉL, államasuti tisztviselő, néhai K. Papp Miklós szerkesztő és író fia, 20 éves Kolozsvárt; ugyanott BALOGH MIKLÓS, másodéves tanárjelölt, 21 éves. — Dr. BRABECZ AR- TUR, ügyvédjelölt, 25 éves Oraviczián. — GECSÉ BENO főbányahivatali ellenőr, Akna Szlatinán. JEDI- OSEK IMRE, az esztergomi érseki megye papságának nesztora, kit még 1813-ban szenteltek pappá, s aranymiséjét már 19 év előtt megtartotta, Rohón, hol élete legnagyobb részét töltötte. — B. MOSSNER JÓ- ZSEF, a főváros ismert vászonkereskedője, köztis- zteletű polgár. — PILL JÁNOS, magyar államasuti mérnök, 36 éves, Budapestben. — LÁNTYI GUSZTÁV, Temesvár nyug. főjegyzője, 43 éves.

KIRTHY JÓZSEFNE, szül. Pély Nagy Berta, volt országgyűlési képviselő neje, Kirthy Emil írótar- sunk édes anyja, köztisztviselőben élt urnó, a bars- megyei Bajkán, 64 éves korában, s nagy kiterjedésű család gyászolja. — NAGY JÁNOSNE, Nagy János ke- reskedelmi miniszteri tanácsos neje. Hült tetemeit Budapesttől Erdélybe szállították s ott helyezték örök nyugalomra. — ÖZV. KÁSZONYI DÁNIELNE, szül. Kliegl Laura, Kászonnyi Dánielnek, a magyar hírlap- irodalom egykori kiváló munkásának özvegye, 70 éves korában, Budapestben. — HELCZ JOZSEFNE, Helcz Antal, Esztergom város polgármesterének nővére, Esztergomban. A Helcz-családnak rövid idő alatt ez volt a hatodik temetése. — FORSTER EMLÉNE, szül. Chirke Ilona, honvéd-huszárőrnagy neje, Budapestben. — WITTHICH ELEKNE, szül. Praznovszky Karolina assz- szony, id. gróf Károlyi István néhai uradalmi fel- ügyelőjének özvegye, Budapestben. — ÖZV. MAUSZ JOZSEFNE, szül. báró Vécsy Julia, élte 75-ik évében

Alsó-Hrabóczon. — SCHEFF S.-NÉ, gr. Andrásy Gyula nyung. uradalmi orvosának neje, Bécsben, 65 éves. — ÖZV. SREPEN ISTVÁNNÉ, szül. Kurányi Amália, 63 éves, Nagy-Váradon.

Szerkesztői mondanivalók.

Dalaimhoz. Mint a repkény stb. Barátai nagy- on eldöntöttek, ha azt állítják, „hogy a lant húrjain sikerrel tud játszani”. Am írjon, ha szíve ösztönzi, de csak asztalfőljöia s legfőbb barátai számára. A nagy közönség — biztosíthatjuk — nem gyönyörködne „halomra gyűlt s csupán egy nő számára írt” ver- seiben.

Ivanra. I—IV. Látszik bennük a törekvés, sőt némi érzék a dalforma iránt; de a gondolat elesépel, s a mi talán még nagyobb baj, egyikben sinés elég költői erővel kifejezve.

Tavaszzal. Tavasz. Gyarló virágokat hozott. **Ápril varázsa.** Költői dolgozatainak kétségesen nyitunk tért, ha megütik a mértéket. A beküldött fordítás azonban nem valami sikerült; többnyire bágyadt, szit- telen s formai tekintetben sem kifogástalan.

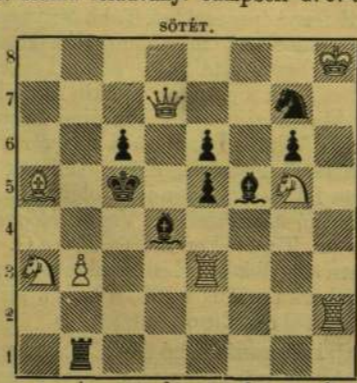
G. F. G. A mese csinosan van előadva, de tárgya- nál fogva nem lapunkba való.

J. J—5 beküldött elbeszéléseiről ugyanezt mondat- juk. A kéziratot kívánata szerint egy ideig megőriztük.

A Duna. Azok közé a versek közé tartozik, melyek azért mulatságosok, mert nagyon gyarlók, mint az athéni kézművesek szindarabja, a „Szentivánjéi álom- ban.”

SAKKJÁTÉK.

1658. számú feladvány. Campbell G. J.-től. (†)

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

Az 1650. számú feladvány megfejtése. Ehrenstein M.-től.

Table with columns for 'Világos', 'Sötét', 'Világos', 'a.', 'Sötét'. It lists chess moves in algebraic notation, such as 1. Hb4-c2, 2. Vg4-e8, 3. Vc8-f5.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 15-ik számában közölt képta- lány megfejtése: *Ésük szép csendesen, Sír a szemem keservesen; Sírát engem a madár is, Meghajlik értem az ág is.*

HETI-NAPTÁR, április—május hó.

Table with columns for 'Nap', 'Katholikus és protestáns', 'Görög-Orosz', 'Israelita'. It lists dates and corresponding religious observances for the months of April and May.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Selyem-grenadiné, fekete és színes (esti világitáshoz is minden színben) 95 kr. egész frt 9.25 méterenkint (18 méterésgében) — szállít ruhán- kint vitel- és vándj-mentesen **Henneberg G.** (eszás. és kir. udv. szállító) gyári raktára, Zürichben. Minták postafordultával. — **Levelekre Svájcba 10 kr-os levélbélyeg ragasztandó.**

KRIEGER-féle TOKAJI-CHINA-VASBOR. LABBADOZÓKNAK ERŐSÍTŐÜL, továbbá vérszegénységnél és az ebből származó betegségeknel, **sápkör, migrain, ideg- és gyomorhajoknál, skrophel stb.** az általam fel- talált és készített Tokaji-China-vasbor legjobb sikerrel alkalmazható. **Egy doboz ára 3 frt. kis üvege 1 frt 60 kr.** „**MARGUERITE OREME**” A LEGDIVATOSABB ARCZBŐRFINOMÍTÓ. Minden elegáns hölgy pipere-asztalán otthonos. — Teljesen ártalmatlan. **Egy köcsög ára 2 forint.** Krieger György gyógyszerháza a „Magyar Koroná”-hoz, Budapest, Kalvin-tér.

A „FRANKLIN-TÁRSULAT” kiadásában Budapes- ten megjelent és minden könyvtárban kapható:

KÁLDI VÁLOGATOTT EGYHÁZI BESZÉDEI

BEVEZETÉSSSEL ÉS SZÓTÁRRAL

Szerkesztette BELLAAGH ALADÁR.

Ára füzve 1 frt.

Advertisement for Walla József's cement works. It includes the name 'WALLA JÓZSEF', 'cementáru-gyára', and 'építési anyagok raktára'. The address is 'Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.'

Advertisement for 'KÖZGYÁGCSÓ' (Public Pharmacy). It lists various services: 'Vállalkozik: GRANITTERAZZO, BETONIROZASOK, CSATORNÁZÁSOK, SZÖKŐKUTAK, CZEMENT-LAPOK ÉS MOZAIK LAPOKKALI KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.' and 'Raktárt tart: KERAMIT LAPOK, KELHEIMI LAPOK, METTLAGH LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÖFEDÉLPEP, TŰZÁLLÓ TEGLÁK, KÉMÉNY RAKVÁ- NYOKBÓL stb.'

Advertisement for 'KÖZGYÁGCSÓ' (Public Pharmacy) showing a bottle of the product and text: 'Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhat- lan mész-gyárnak.'

Az antik drámák megértésére szolgáló művek!

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyv- kereskedésben kapható:

Advertisement for 'GÖRÖG REGÉK' and 'A MYTHOLOGIA KÉZIKÖNYVE'. The authors listed are COX GYÖRGY and SIMONYI ZSIGMOND. The price is 'Ára vászonkötésben 2 frt 80.'

GÖRÖG-RÓMAI MYTHOLOGIA.

Összeállította CSIKY GERGELY. A szöveg közé nyomott képekkel. Ára füzve 1 forint 20 kr. Diszkötésben 1 forint 80 kr.

MÉG A MODERN VEGYÉSZET roham- mos haladása és az annak révén felélesztett számtalan séptő szer- sen volt eddig képtelen a hármas- ev óta kitűnően ismert pipere-szer- t a **Dr. LENGYEL-féle NYIRFA-BALZSAMOT** kizsírítani; ami legjobban bizonyítja, hogy szer valóban jó, a természetből nyújtott hórszeptú szer. Dr. Lengyel Fr. „nyirfa- balzsam” Szt. Pétervárti ar. orosz czári miniszterium orvosi szakbizottsága által jóváhagyott. Dr. Reppel tanár a bécsi egyetem prokurátora, valamint Pyelich tanár által London- ban s több más szakfelelősként ajánlatott és 30 éven át üzött vegyi eljárás után készítették, mely eljárás folytán azo- tulajdonságot nyert, hogy a bőr legfőbb séptőjét lassankint leküsz- és az ekképen megittított alós bőrtseget ifju fanyé- ben és üdőségben tünteti elő; nyomtalanul eltünteti minden- nemű kiütést, foltot, vörösséget, anyajegyet, elsimítja a redőket és himóhelyeket s fokozottan báromyoma bőrt és élénk úde szint varázsol elő. Egy korsó használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. A nyirfa- bal- zam által már megismertült bőr konzerválásra igen ajánlatos a **Dr. Lengyel-féle Opo-Crème** egy doboz 60 kr. és a **Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan** egy do 60 és 35 kr. egyidejű használatát. Kapható Magyarországon minden nagy bb. gyógyszerháza, gyógy- es illatszerekkereskedésben. Forgalmaz Budapest: **Türök József gyógyszerháza, Király-utca 12. sz.**

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárban kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR

Szerkesztő Gyulai Pál.

Legújabb megjelent füzetek: **285. füzet. A nagymama.** Vigjáték három felvonásban. Irta Csiky Gergely. Ára füzve 30 kr. (Először adatott a nemzeti színházban 1891 márc- zius 6-ikán.) **286. Europa politikai történetének átnyelve.** Irta Lavris Ernő. Francziából ford. Angelus Dávid Ára füzve 30 kr. **287. Aristoteles postikája.** Görögül ford., bevezé- sel és magyaruló jegyzetekkel ellátta Dr. Geréb József. Ára füzve 30 kr. **288. Sophokles. Elektra.** Fordította Csiky Gergely. Második kiadás. Ára füzve 20 kr.

MINDEN HÖLGYNEK ki szép, és az akar maradni! ki nem szép, de az akar lenni!

Advertisement for Dr. Spitzer's skin medicine. It features an illustration of a woman and text: 'Mintán a mindenfélét mint ártalmatlan és igen hatásosnak ismert és kedvelt **dr. Spitzer-féle szépség-készítmények** a „Salvator”-gyógyszertárban Nasicban, Eszék mellett, annak special-laboratóriumában a szépség-ápolásnak — készítenek, de sokféle szokat utánoz- ni vagy megtámadni kívánják; bátorodnak a „Salva- tor”-gyógyszertár Nasicban, Eszék mellett, a t. hölgyvilágot figyelmeztetni, hogy **dr. Spitzer arckenőse** 35 kr. **dr. Spitzer mosdóviz** 40 kr. **dr. Spitzer valódi Salvator-szappanja** 50 kr. **dr. Spitzer lyoni rózslisztje** 50 és 80 kr. **Álom és bizony nékél,** njoncan fátalálk eljárás szerint készíve — csak akkor színtelenek meg minden seplőt, pörésenét, bőrtakát, bőrfoltot, ha a teljes egészét: **Salvator-gyógyszertár Nasicban, Eszék mellett** — világosan mutatják. — Felvilágosítások a haj, bőr, kezék stb. minden szépségét irá- rugy és bérmentve. — **Ismétlődök- nak különösen nagy engedélyem.** 1 frton alul semmi nem küldhető. 3 frton felül bérmentve. **Csomagolás ingyen.** Küldeményünk tartalma kívülről fel nem ismerhető.'

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárban kapható:

Advertisement for Konkoly Miklós's photography course. It says: **KONKOLY MIKLÓS BEVEZETÉS A FOTOGRAFOZÁSBA** UTMUTATÁSUL KEZDŐ MŰKEDVELŐKNEK **KIADJA CALDERONI ÉS TÁRSA BUDAPEST** Ára füzve 60 kr. Postán bérm. megküldve 65 kr.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

A DEBRECZENI LUNATIKUS.

ELBESZÉLÉS.

Irta JÓKAI MÓR.

Második kiadás. Ára füzve 40 kr.

EGY EMBER, A KI MINDENT TUD

EGY DARAB REGENY.

Irta JÓKAI MÓR.

Második kiadás. Ára füzve 80 kr.

Legjobb és Leghirnevesebb
Pipere Hölgypor

La VELOUTINE

Különleges Rizspor
BISMUTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ,
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

Virágos-Kert.

Dalok. Játékok és mesék.

Óvodák, anyák és nevelők számára.

Irta

GEGES IDA

okl. óvónő.

Ára keménykötésben 80 krajczár.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplő és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztítatlanságokat eltávolító jótállás mellett a

Spitzer-féle szeplő és májfolt elleni arczkenőcs és Salvator-zsappan.

Valódi minőségben egyedül a 115 év óta fennálló

DIENES J. C.-féle Salvator-gyógyszertárban

ESZÉKEN, FELSŐVÁROS,

kapható. 1 tégely Spitzer-kenőcs 35 kr. 1 darab Salvator-zsappan 50 kr. Hatása előmozdítja a Spitzer-féle salakos mosdóvíz használata által, 1 üveg ára 50 kr. Ajánlom makacsabb bőrtisztítatlanságoknál a Milic-arczenőcsöt, 1 tégely 50 kr. — Kétféle lyoni rizspor, 1 doboz 1 forint, kis doboz 50 krajczár.

FIGYELMEZTETÉS! Készítményeimet kitűnő hatásuk miatt sokan utánózzák, kéretik tehát a t. cz. közönség csakis Dienes-féle eszéki kenőcsöt és zsappant kérni és elfogadni.

Raktár Budapesten,

Török József gyógyszerlárában Király-utca 12.

Postai megrendelések utánvétel mellett azonnal pontosan eszközöltetnek.

SZENT LÁSZLÓ GYÓGYFÜRDŐ

(Püspök-fürdő)

NAGYVÁRAD MELLETT.

Vasuti állomás, távirda és posta.

Fürdő-évad: májustól augusztus végeig.
Utolsó évad: tetemes ármérséklyével szeptember 1-től október hó végeig.

Téli évad: november 1-től április végeig.
30–40° C. hőforrások, tükör, porzellán, moórfürdők, ujonnan épült igen díszes Cursalon, impozáns, gyönyörű, nagy társalgó és táncteremmel, éttermekkel, kávéházzal és fedett terrassokkal, közvetlenül a nagy és árnyas tölgyerdő szélén, séták a díszes park, az árnyas erdő és a Somló-hegyen, fűdőt ételtábla, kitűnő konyha, a váradi püspökségi pinézékben kezelt saját termései kitűnő borok, hírlapok, tekepálya, naponta háromszor zene, időközönként a váradi katonai zenekar is játszik.

Ezen hőforrások kitűnő eredménytelenségét használtatnak: idült rheumatikus, köszvényes, görvéllykóros bántalmaknál, izületi és idegbajoknál, női betegségeknél, gyomorhajoknál stb. Az ivóforrás szeliden oldó hatással bír.

A fürdő 120 szép tágas, világos szobával rendelkezik.

Fürdőorvos az évad kezdetétől szeptember végeig.

Bővebb tudósításokkal szolgál

a fürdőgondnokság.

ANGOL EMAILFESTÉKEK MAJOLIKAFESTÉSRE

beegítés nélkül, kőszertien megkeményedvén, fénylő ékesszínűek, moshatók és napállóak, alkalmazhatók szintugy agyag, porzellán, üveg, kő és érczre, valamint fa, bőr és szövetre. Utasítás és árjegyzék ingyen!!

Egyedüli raktár Budapesten.

SEEFEHLNER J. L.

es. és k. udv. szállítónál,

IV., Váci-utca 9. szám.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

GÖRÖG ÉS LATÍN REMEKIRÓK

KIADJA A M. TUD. AKAD. CLASSICA-PHILOLOGIAI BIZOTTSÁGA.

GÖRÖG ANTHOLOGIAIBELI EPIGRAMMÁK.

Fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta

PONORI THEWREWK EMIL.

Ára füzve 1 frt.

Görögül és magyarul: Ára füzve 2 forint.

PLATON THEAITETOSA.

Fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta

SIMON JÓZSEF SÁNDOR.

Ára füzve 60 kr.

Görögül és magyarul: Ára füzve 1 frt 20 kr.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

FÉNYÜZÉS

(LUXUS)

a társadalmi életben és a nemzetgazdaságban.

Irta

Dr. GERLÓCZY GYULA

műegyetemi tanár.

Ára füzve 80 krajczár.

Az arcz szépsége

életre

Leichner

zsírpora

és Leichner hermelinpora

(legjobb minőségű zsírpor)

által; mely nappalra és este a legjobb arczpor, erősen tapad, a bőrt széppé, rózsás fiatal üdőségűvé és puhává teszi; ártalmatlan, s nem lehet észre venni, ha valaki azzal beporozza magát. — Minden kiállításon az arany éremmel kitüntetve; a legfőbb nemesség s az egész művészvilág használja, s kapható minden illatszer-kereskedésben, de csakis zárt szelencékben, a «lyra és babérkoszorú» védjeggyel. Kérjük mindig Leichner zsírporát (Leichner's Fettpulver).

Leichner L. Illatszerész - vegyész, kir. udv. színházak szállítója Berlinben.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

SZEDER-INDÁK.

ELBESZÉLÉSEK.

Irta

BAKSAY SÁNDOR.

Ára füzve 2 frt. — Diszkötésben 2 frt 50 kr.

Tartalom:

Jáhel. — Babet. — Három kereszt. I. A fehér kereszt. II. A fekete kereszt. III. Házaló kereszt. — Recipe.

VÉGHLESI

VERA FORRÁS

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szén-savdús, égvényes savanyúvize, Véghles-Szalattán, Zólyomm. mindig frissen töltésben kapható a budapesti főraktárban: Erzsébet-körut 56. szám alatt, továbbá fűszerüzletekben és vendéglőkben! Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

VASÁRNAPI UJSÁG

18. SZÁM. 1891.

BUDAPEST, MÁJUS 3.

XXXVIII. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre — 6 •
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
fél évre — 4 • Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK
egész évre 3 frt Kétféle előfizetésre a postailag
meghatározott viselkedéssel a csatlakozó
fél évre — 3 •

MOLTKE TÁBORNAGY.

1800—1891.

A FIATAL Vilmos császár mondása, hogy Moltke tábornagyban egy sereget veszített, találon jellemzi a híres katona valódi értékét. Kétséget nem szenved, hogy Moltke nem csak lángeszű vezérkari főnök, hanem egyúttal azon körülményeknek is ügyes megfigyelője volt, melyek közt tevékenységét kifejthette. Ő nemcsak a porosz katonát, de a porosz népet is jól ismerte, és ez utóbbinak sajtáságos természetéhez alkalmazta s abból fejtette ki utóbb a katonaság nevelését. Jena után a porosz hadsereg ép oly demoralizáción ment keresztül, mint a francziák Sedanál, s habár katonai műszóval élve az «ember-anyag» nem változott, de annál nehezebb feladat volt a sereg szellemét, öntudatát és önbizalmát újra felébreszteni. Mindez főként Moltke föladatának maradt, ki az újjáalkotás nehéz teendőit több tulajdon eszméi és tervei szerint lassan, de biztosan teljesítette.

Még az 1848—49-iki események lefolyása alatt is kitűnt, hogy a porosz seregnek nincsenek képzett alantás tisztjei és használható altisztjei; s habár Moltke befolyása azon időben még nem volt oly mérvadó, mint utóbb: hatáskörében a hiány pótlására mindent elkövetett. A Dánia elleni 1864-iki rövid hadjárat már egészen új alakban tüntette fel a porosz hadsereget, melynek szervezését Moltke ekkor már végrehajtotta. Gablenz osztrák-magyar csapatai, kik a poroszokkal együtt harcoltak Schleswig-Holstein ellen, szemre sokkal szebb és életrevalóbb külsőt mutattak, de a porosz katonáknak kemény, szinte merev magatartása mellett is rendkívüli mozgékonyasága, ez utóbbiak számára biztosította az elsőséget. Az osztrák csapatokkal a többek közt a 9-ik számú huszárezred is Schleswig-Holsteinba jutott. Akkoriban ebben a híres ezredben, mely a magyar szabadságharc alatt örökké tartó hirt szerzett magának, még szép számmal szolgáltak 1849-es honvédszázadok is. Ezek mellett a porosz huszárok nagyon szomorú szerepet játszottak. Moltke tábornagy a hadjáratról írt munkájában szívről-szívről ezt mondja róluk:

«Az osztrák huszárok nagyobb része régi katonából áll, kik annak idején hazájuk védelmére szettek, lóra teremt centaurusi alakok, azon fajból, melynek idején Nádasdy Berlinbe ellátogatott.»

MOLTKE TÁBORNAGY.